

Elinvoima- ja konsernipalvelu

Yleishallinto

Tilakeskus

Käyttösuunnitelmat vuodelle 2019

Elinvoima- ja konsernipalvelu

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Elinkeinoelämän kehityksen jatkuessa positiivisena kilpailu osaavasta työvoimasta alueiden kesken lisääntyy ja riskinä on, että Kuopion alueen hyvää kehitystä alkaa jarruttaa työvoimapula. Pitkäaikaistyöttömyyden alenemista hidastaa rakenteellisen työttömyyden kohtaanto-ongelmat sekä osatyökykyisten ja tosiallisesti työkyvyttömiä suuri osuus pitkäaikaistyöttömistä.

Valmisteilla olevat koko aluehallintoa koskevat maakunta-, sosiaali- ja terveys- sekä kasvupalvelu-uudistukset ovat edelleen kesken. Mahdollinen muutos vaikuttaa työllisyyspalveluihin, yrityspalveluun sekä erityisesti lomituspalveluun, jonka toiminta kokonaisuudessaan olisi siirtymässä maakunnan järjestämisvastuulle. Työllisyyspalvelujen osalta kaupungin rooli palvelujen järjestäjänä ja tuottajana on edelleen jäsentymätön. Elokuun 2017 alussa Kuopion seudulla (Kuopio, Siilinjärvi ja Tuusniemi) alkanut alueellinen työllisyyskokeilu päättyi vuoden 2018 lopussa. Muutosvaiheen aikana rakennetaan kumppanuusverkostot ja yhteistyömallit, jotta toiminta asiakkaiden näkökulmasta sujuisi jouhevasti eikä päällekkäisyyksiä toiminnassa syntyisi.

Kaupungin strategia kasvutavoitteineen edellyttää paitsi tonttituotannon kunnossapitämistä myös aloittaviin ja kasvuyrityksiin kohdistuvien palvelujen (mm. neuvonta, start up –palvelut, verkottaminen) kehittämistä. Savilahden alueen merkitys yritysten toimintaympäristönä ja koko talousalueen elinkeinoelämän tutkimus- ja innovaatioympäristönä kasvaa. Kuopion kasvun tukeminen markkinoinnin ja viestinnän keinoin korostuu. Edunvalvonnan näkökulmasta vuosi 2019 on aktiivinen (mm. uusi hallitusohjelma, uusi rakennerahasto-ohjelma, alueuudistus).

EU:n rakennerahastokausi (2014-2020) lähenee loppuaan. Vuoden 2019 aikana ohjelman kuntarahoitukseen kohdistuu suuria paineita uusien hankkeiden muodossa. Tulevan rakennerahastokauden valmistelu on käynnissä ja riskinä on, että ohjelman kautta saatavissa oleva kehittämisrahoituksen määrä pienenee.

Lomituspalvelujen käyttö tulee edelleen vähenemään, sillä maatalouden ongelmien (heikko kannattavuus ja vaikeat sääolot) vuoksi yhä useampi tila lopettaa toimintansa.

Kaupungin taloudellinen toimintaympäristö jatkuu haasteellisena myös vuonna 2019, mikä asettaa paineita rakenteellisten uudistusten ohella myös talousohjaukseen ja -suunnitteluun sekä seurannan kehittämiseen. Taloutta kuvaavan taloustiedon tuotantoa ja tietojen saatavuutta kehitetään tiedolla johtamisen projektikokonaisuudessa, jossa tavoitteena on kehittää ulkoista lakisääteistä raportointia Valtiokonttorille.

Merkittävänä ICT-hankeena on käynnistymässä henkilökunnan käyttövaltuuksien hallintajärjestelmän käyttöönotto, tavoitteena on käyttövaltuuksien hallinnan keskittäminen. Varaudutaan asianhallintajärjestelmän (D360) versionvaihtoon tai uuden järjestelmän hankintaan, koska nykyisen asianhallintajärjestelmän ylläpito on päättymässä. Samalla on tarkoituksenmukaista tarkistaa myös tarve toiminnanohjausjärjestelmän versionvaihtoon tai uusimiseen.

Painopisteenä vuoden 2019 toiminnassa on parantaa henkilöstön työhyvinvointia ja työturvallisuutta. Tavoitteena on vähentää henkilöstön sairauspoissaoloja 2 pv/htv vuoden 2018 tilinpäätökseen nähden. Kaupungille myönnettiin vuonna 2018 ESR-rahoitusta työhyvinvointihankkeeseen, jonka tavoitteena on työhyvinvoinnin vahvistaminen työyksiköissä. Hanke jatkuu vuonna 2019 ja sitä viedään eteenpäin konsernipalvelun ohjauksessa. Työturvallisuuden kehittämistä tullaan viemään eteenpäin mm. ottamalla käyttöön uusi työturvallisuusjohtamisjärjestelmä.

Toiminnassa painottuvat myös vuonna 2019 järjestettäviin vaaleihin (eduskunta-, europarlamentti- ja maakuntavaali) liittyvät järjestelytehtävät.

Kuopio-konsernin rakenteen muutokset jatkuvat vuoden 2019 puolella. Kaupungin konserniohje ja omistajapoliittiset linjaukset päivitetään vuonna 2019 vastaamaan tulevia haasteita.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Elinvoimapalvelu

Yritysten toimintaympäristön ja toimintaedellytysten kehittäminen sekä Invest In –toiminta

Osallistutaan strategisten kehittämishankkeiden toteuttamiseen mm. Savilahden kehittämiseen ja edistetään yrityshankkeiden etenemistä ja työpaikkakasvua. Kehitetään yhdessä kumppanien kanssa yritysten palvelukokonaisuutta (Business Center) Savilahteen ja edistetään innovaatioekosysteemien muodostumista Kuopioon (Kuopio Health). Edistetään alueellisen pääomarahaston syntymistä yhdessä lisalmen ja Varkauden kanssa. Houkutellaan alueelle uusia investointeja ja rahoitusta Invest&Grow –hankkeen avulla. Edistetään Kuopio Living Lab –hankkeen avulla start up yritysten kehittymistä, tarjoamalla niille mahdollisuuden testata palveluja ja tuotteitaan aidoissa toimintaympäristöissä.

Hyödynnetään kehittämisessä aktiivisesti sidosryhmäyhteistyötä, verkostoja ja erilaisia elinkeinoelämän tapahtumia, kuten esim. Kasvu Open, Tahko Ski Lift yritysten kasvun ja kansainvälistymisen edistämässä. Tuetaan markkinoinnilla kärkihankkeiden tunnettuutta ja Kuopion tunnettuutta.

Osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen sekä nuoriso-, pitkäaikais- ja rakennetyöttömyyden vähentäminen

Tuetaan alueen työnantajien osaavan työvoiman saatavuutta hyödyntämällä paremmin alueella oleva työvoimapotentiaali (mm. kv-opiskelijat) ja toisaalta houkuttelemalla osaavaa työvoimaa muualta kotimaasta tai ulkomailta. Kehitetään muuttajapalvelujen kokonaisuutta helpottamaan yritysten rekrytointeja (Future Savo – Pohjois-Savon vetovoima hanke).

Täydennetään pitkäaikaistyöttömien osaamista ja työelämätaitoja Taitopajat 2020 hankkeen kautta, jotta heillä on paremmat mahdollisuudet sijoittua avoimille työmarkkinoille. Aktivoidaan konsernitaseista työllisyyspolitiikkaa ja sosiaalisten kriteerien käyttämistä kaupungin hankinnoissa.

Valmistaudutaan työllisyyskokeilun loppumiseen ja tulevaan maakuntauudistukseen valmistelemalla yhdessä sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä Pohjois-Savon ELY-keskuksen ja TE-toimiston kanssa yhteistyö- ja kumppanuusmalli. Hankkeen aikana mallinnetaan ja vakiinnutetaan uudenlaiset ja tulevaan toimintaympäristöön hyvin istuvat työllisyyspalvelut. Kehittämistyön aikana myös luodaan toiminnassa tarvittavat kumppanuusverkostot sekä vakiinnutetaan innovatiiviset sopimus- ja hankintamallit.

Vaikuttaminen, edunvalvonta, Kuopion tunnettuus ja kansainvälisyys

Laaditaan kaupungin keskeisten edunvalvonnallisten painopisteisiin liittyvä vaikuttavuussuunnitelma, jota lähdetään systemaattisesti toteuttamaan. Järjestetään toimittajavierailuja ja kansainvälisiä mediavierailuja Kuopioon, jotta vahvistetaan median kautta Kuopion tunnettuutta ja päivitetään Kuopio mielikuvaa.

Hyödynnetään monikanavaista ja kekseliästä markkinointiviestintää Kuopion kärkihankkeiden, faktojen, ilmiöiden, ilmapiirin ja tapahtumien esilletuomiseksi. Rakennetaan kansainvälisen digitaalisen näkyvyyden suunnitelma ja toteutetaan perusmateriaalit. Toteutetaan maakunnallisen yhteismarkkinoinnin nuoriin ja työvoimaan suunnattavaa yhteismarkkinointia kuntien, oppilaitosten ja yritysten kanssa.

Vahvistetaan Kuopion englanninkielistä uutisointia, englanninkielisen verkkosivun tietopohjaa ja kaupungin kansainvälistä viestintää. Päivitetään Kuopion englanninkielinen perusesittelymateriaali videoineen sidosryhmien käytettäväksi.

Jalkautetaan Kuopion strategian kansainvälisyystavoitteita vuosittaisella kansainvälisyysfoorumilla. Tarkastellaan ja kehitetään kaupungin kansainvälisen toiminnan organisointia ja koordinointi elinvoima- ja konsernipalveluissa.

Tapahtumien tuen kehittäminen

Vahvistetaan Kuopion tapahtumakaupungin palveluita, uusien tapahtumien hakuprosessia ja kaupungin tapahtumiin kytkeytyviä palveluita yhden luukun periaatteen mukaisesti.

Kehitetään tapahtumapalveluiden, -tilojen ja –alustojen digitaalinen palveluportaali kytkeytyneenä kaupungin liikunta- ja tapahtumapaikkojen verkkosivuihin.

Viestinnän, sähköisten palvelujen ja asiakaspalvelun kehittäminen

Kehitetään Kuopion kaupungin asiakaspalveluita isompana kokonaisuutena asiakastarpeesta lähtien. Toteutetaan asiakaspalvelun palvelumuotoiluprosessi kytkeytyneenä Kuopio Infoon ja laajempaan palveluvalikoimaan (Welcoming Kuopio-muuttajapalvelut, Valtuustotalon asiakaspalvelu, Puhelupalvelukeskus).

Kehitetään kaupungin verkkosivukokonaisuutta. Osallistutaan kaupungin sähköisen intran kehittämishankkeeseen. Ollaan mukana liikkuvan Kuopion sähköisen verkkoalustan kehittämisessä.

Kumppanuus ja yhteistyö

Elinvoimapalvelujen toimintatapaa kuvaa vahva kumppanuus sekä kaupunkiorganisaation sisällä että laajassa kaupunkiyhteisössä. Edelleen kehitetään kumppanuusverkostoja ja yhteistyötä eri toimijoiden kesken.

Konsernipalvelu

Sähköisten palvelujen ja digitalisaation edistäminen

Sähköiseen kokouskäytäntöön siirtymiseen tähtäväää valmistelutyötä jatketaan tarvittaessa siten, että toimielimet siirtyisivät sähköisiin kokouskäytänteisiin viimeistään vuoden 2019 aikana.

Hyödynnetään nykyisiä sähköisiä välineitä ja suositaan etäyhteyksiä kokousten järjestämisessä tavoitellen säästöjä niin matkustus- kuin kopiointikuluissa.

Vuoden 2018 puolella käynnistettiin M365-projekti, joka jatkuu vuoden 2019 elokuun loppuun saakka. Kyseisessä hankkeessa siirretään kaikki hallintoverkon Microsoft-tuotteisiin perustuvat palvelut Microsoftin O365-pilvipalveluun. Siirrettäviin palveluihin sisältyy myös sähköposti. Kyseessä on merkittävästi kaikkiin käyttäjien toimintatapoihin ja keskinäiseen vuorovaikutukseen vaikuttava, syvälinen muutos, joka mahdollistaa Kuopion käyttäjäkunnalle modernien työvälineiden, kuten Yammer ja Teams, käyttämisen. Muutoksen menestyksellinen läpivienti edellyttää kuitenkin koko suuren käyttäjäkunnan huolellisesti toteutettua koulutusta, opastusta sekä ohjeistusta.

Koska uusi O365-ympäristö mahdollistaa myös uudet joustavat ja monipuoliset tavat tallettaa tietoa, joudumme lisäksi toteuttamaan tiedonhallintaprojektin, jossa suunnitellaan ja toimeenpannaan uudet tietojen hallinta- ja talletuskäytännöt.

Prosessien ja raportoinnin kehittäminen

Kaupunkitaseoista tulostuksenhallintaprojektia jatketaan yhteistyössä tietohallinnon ja Isteikki Oy:n kanssa. Keskitetyllä tulostuksenhallinnalla tavoitellaan taloudellisia säästöjä mm. tulostinten ja tulostuspaperin määrää vähentämällä.

Henkilöstötiedon tuottamista ja raportointia kehitetään tukemaan laaja-alaisesti henkilöstösuunnittelun kokonaisuutta.

Suunnittelu- ja raportointi- sekä maksuliikenneprosesseja kehitetään yhdessä palvelualueiden ja Monetra Pohjois-Savo Oy:n kanssa. Maksuliikenne on siirretty Monetra Pohjois-Savon Oy:n hoidettavaksi 1.1.2019 alkaen. Tutkitaan myös muita yhteistyömahdollisuuksia Monetra Pohjois-Savo Oy:n kanssa. Hyödynnetään HankintaSampo -pienhankintajärjestelmää entistä laajamittaisemmin ja tehokkaammin pienhankintojen tekemisessä, koordinoinnissa, seurannassa ja raportoinnissa.

Kuntatilastointiuudistuksen toteuttamisen yhteydessä tarkastellaan laajemmin kaupungin talouden ja toiminnan raportoinnin kehittämistä yhteistyössä kaupungin johdon ja palvelualueiden kanssa. Osana uudistusta kehitetään sisäistä johtamista määrittelemällä kaupungille yhteinen tuoterekisteri. Tuoterekisterin kokoaminen ja tiedon automatisointityö jakaantuvat vuosille 2019-2020.

Tarkastellaan kriittisesti konsernipalvelun käytössä olevien tilojen käyttöä. Kaupunginarkiston tavoitteena on saada tiivistettyä nykyistä satelliittiarvistoverkostoa (Juankoski, Nilsiä ja Maaninka).

Työhyvinvointiin ja työturvallisuuden panostaminen

Työhyvinvointihanke jatkuu vuonna 2019. Tavoitteena on vähentää henkilöstön sairauspoissaoloja 2 pv/hyv vuoden 2018 tilinpäätökseen nähden.

Työturvallisuuden kehittämistä tullaan viemään eteenpäin mm. ottamalla käyttöön uusi työturvallisuusjohtamisjärjestelmä (WPro). Työntekijöiden perehdyttämisessä otetaan käyttöön sähköinen perehdytysalusta (Intro). Työajan- ja työnseurantajärjestelmää pilotoidaan elinvoima- ja konsernipalvelussa (Nepton – järjestelmä).

Henkilöstön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä työsuojelun toimintaohjelma päivitetään. Korvaavan työn/mukautetun työn toimintamalli otetaan käyttöön. Palkkausjärjestelmiä kehitetään.

Henkilöstön kehittäminen

Henkilöstön käytössä korostetaan joustavia työnkuvia, moniosaamista sekä osaamisen hyödyntämistä yli organisaatorajojen. Henkilöstön ikääntyminen ja eläköityminen tulee vaikuttamaan työskentelyyn tulevien vuosien aikana. Pääsääntöisesti palvelut pyritään turvaamaan tehtävänkuvia järjestelemällä ja tehtäviä priorisoimalla sekä henkilökuntaa kouluttamalla. Määräaikaista lomasijaisia, opiskelijoita ja työllistettäviä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan tehtävien hoitamisessa. Lisäksi toiminnan ja prosessien kehittämisessä pyritään hyödyntämään myös opinnäytetyöntekijöitä.

Henkilöstön osaamista kehitetään osaamiskartoitusten perusteella. Esimiehet osallistuvat keskitettyyn esimiehille tarkoitettuun koulutukseen. Hyödynnetään entistä enemmän sähköisiä webinaareja osaamisen kehittämisessä ja ylläpidossa. Sähköisten järjestelmien käyttöosaaminen pidetään ajan tasalla. Vuoden 2019 painopisteenä on erityisesti Office 365:n myötä tulevat Microsoftin pilvipalveluna tarjoamat palvelinratkaisut ja erilaiset palvelut mm. tiimityöskentelyssä ja viestinnässä. Sosiaalisen median käytön ja ylipäätään viestinnän koulutusta ja perehdyttämistä lisätään.

Esimiesten keskitetyt koulutukset jatkuvat. Hyödynnetään entistä enemmän verkko-oppimisympäristöjä ja työyhteisöllisiä valmennuksia osaamisen kehittämisessä ja ylläpidossa. Henkilöstön osaamista kehitetään osaamiskartoitusten ja toiveiden perusteella. Learn@work-hankkeen myötä tuodaan henkilöstön kehittämiseen sähköinen koulutuslusta ja sisältöä tulevaisuuden työelämätaidoista.

Henkilöstön työhyvinvointisuunnitelmat päivitetään.

1. KASVAVA KUOPIO

1.1. Kilpailukykyinen yrittäjyysympäristö

Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
työpaikkakehitys, liikevaihto, vienti ja palkkasumma	Yritykset saavat osaavaa työvoimaa. Edistetään opiskelijoiden sitoutumista alueeseen. Tarjotaan harjoittelu- ja kesätyöpaikkoja sekä kotimaisille että Kuopiossa opiskeleville ulkomaalaisille opiskelijoille. Edistetään työperäistä maahanmuuttoa ja ulkomaalaisten ammattiosaajien ja opiskelijoiden sitoutumista alueeseen.	Tuetaan yritysten rekrytointiprosesseja, edesautetaan oppilaitosten ja yritysten yhteistyön tiivistymistä. Kehitetään muuttajapalveluja. Rakennetaan osaamisperusteisia työllisyyspalveluja. Laaditaan toimintasuunnitelma kesätyö- ja harjoittelumahdollisuuksien tarjoamisesta kotimaisille ja Kuopiossa opiskeleville ulkomaalaisille.	Kasvava Kuopio -ohjelma
uudet yritykset, yritysystävällisyys	Yrityskanta kasvaa ja kehittyy. Kuopio säilyttää asemansa yritysystävällisten kärkikaupunkien joukossa.	Olemme aktiivisena osatoteuttajana YritysKuopio -verkostossa, huolehditaan riittävän laajan palvelukokonaisuuden luomisesta yritysten kasvuun ja kehittymiseen, uusi pääomarahasto edistyy.	Kasvava Kuopio -ohjelma

1.2. Vetovoimainen innovaatio- ja oppimisympäristö sekä laadukas koulutusketju

Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
oppilaitosten hakijamäärä, tutkimus- ja kehittämisrahoitusrahointus	Savilahden innovaatioympäristön synergia toimii ja tukee startup-toimintaa ja yritysten kansainvälistymistä.	Olemme aktiivisena osatoteuttajana Business Center - ja Kuopio Health -hankkeissa, Startup- ja Growup -palvelut jatkuvat, Ingrow -palvelumallia kehitetään Edistetään yhteiskehittämistä ja startup yritysten testiympäristönä toimimista Kuopio Living Lab hankkeen kautta Tuetaan Savilahden kehittämishankkeiden etenemistä auttamalla ulkopuolisen rahoituksen hakemisessa rakennerahasto-ohjelmasta ja/tai suoraan EUn kilpailluilta rahoituslähteistä. Tuetaan Savilahden tunnettuutta yhteisellä viestintäverkostorakenteella Savilahden alueella toimivien tahojen kesken. Tuetaan Savilahti-hankkeen etenemistä edistämällä nykyaikaisten tietoliikennedyhteyksien (runkoverkko) rakentamista alueelle.	Kasvava Kuopio -ohjelma

1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta

Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
Edunvalvonnan vaikuttavuus	Edunvalvonnan toimintamalli on uudistettu ja edunvalvontaa on terävöitetty.	Vaikuttavuusviestinnän toimintamallin rakentaminen ja edunvalvonnan suunnitelma sekä näiden jalkauttaminen. Järjestetään toimittaja- ja kv-mediavierailuja Kuopioon alueen tunnettuuden lisäämiseksi.	Kasvava Kuopio -ohjelma
muuttohalukkuustutkimus, saavutettavuus	Valtakunnalliset liikenneratkaisut (itärata, vt5, vt9, lentoyhteydet) parantavat Kuopion liikenteellistä saavutettavuutta.	Saavutettavuus on keskeisenä painopisteenä edunvalvonnessa. Tiivistetään alueiden yhteistyötä liikennettä koskevassa edunvalvonnessa. Vahvistetaan Kuopion tunnettuutta ja houkuttelevuutta markkinointiviestinnällä ja vaikuttavuusviestinnällä eri kumppanusrakenteissa	Kasvava Kuopio -ohjelma

1.4. Rohkea kaupunkikehitys, elinvoimainen kaupunkikeskusta, monimuotoinen kaupunkikulttuuri

Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
rakentamisen määrä, kaupunkikeskustan elinvoimaluku	Kaupunkikeskustan elinvoima kasvaa (täydennysrakentaminen, tapahtumat ja kaupunkikulttuuri, liike-elämä jne.).	Osallistumme keskustan kehittämissyöryydistyksen toimintaan, toteutetaan elinvoimamittaus, analysoidaan kaupunkikeskustan kävijämääriä. Kehitetään tapahtumien tukea ja kaupunkikulttuuria.	Kasvava Kuopio -ohjelma
	Savilahden infrastruktuurin (SALLI) toteutus on käynnissä.	Selvitetään ulkopuolisia rahoitusmahdollisuuksia infran toteuttamiseen ja tuetaan rahoituksen hakemisessa.	Kasvava Kuopio -ohjelma

2. HYVINVOIVA KUOPIO

2.3. Työllistyminen ja toimeentulo

Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
kesätyösetelin käyttö	Mahdollistetaan kaikille peruskoulun päättävälle kuopiolaisille nuorille työkokemuksen hankkiminen kesätyösetelin avulla.	Työllisyyspalvelu koordinoi keskitetysti kesätyö- ja kesärittäjyyssetelien käyttöön liittyvän kokonaisuuden.	Kasvava Kuopio -ohjelma; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
pitkäaikaistyöttömien määrä, nuorisotyöttömien määrä, työmarkkinatuen kuntaosuus, toimeentulotukea saavien osuus	Toteutetaan konsernitasoista työllisyyspolitiikkaa. Hyödynnetään sosiaalisia kriteerejä hankinnoissa. Pitkäaikaistyöttömien määrä vähenee ja työmarkkinatuen kuntaosuusmaksu pienee.	Työllisyyspalvelu toteuttaa asiakaspalvelut toimivaksi havaitun vastuutyöntekijämallin mukaisesti. Yhden luukun palvelut järjestetään yhteistyössä TE-toimiston kanssa. Lisäksi toteutetaan työllisyyttä edistäviä omia ja kumppanuuteen perustuvia hankkeita, suurimpana Taitopajat 2020 -kehityshanke.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
asukaspalaute, eri osallisuus- ja vaikuttamisvälineiden tarjonta ja käyttö lisääntyy	Asukkaiden vaikuttamista ja osallistumista omassa elinympäristössä lisätään eri tavoin.	Otetaan asukkaita mukaan palvelujen kehittämistyöhön (mm. muuttajapalvelut). Kerätään asiakaspalautetta palveluista. Toteutetaan Kuopiossa opiskeleville suunnattu kysely yhdessä Joensuun kaupungin ja oppilaitosten kanssa.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
sisäilmailmoitusten määrä, sisäilmakorjausten määrä	Huolehditaan kaupungin toimitilojen turvallisuudesta ja terveellisyydestä.	Työyksikköjen haitta- ja vaaratekijät on tunnistettu ja toimenpiteet suunniteltu sekä vastuutettu. Sisäilmaongelmiin haetaan ratkaisut nopeasti. Tehdään suunnitelma työllisyyspalvelun toimitiloihin liittyvien sisäilma-ongelmien ratkaisemiseksi yhteistyössä aikuissosiaalityön kanssa.	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma; Työhyvinvointisuunnitelma

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
verkkokoulutusten osuus %, etäkokousten osuus %	Edistetään etätyöskentelyä, verkko-opiskelua ja etäkokouksia.	Skype For Business -mahdollisuuksien käyttöä lisätään asiakastyössä ja kokouksissa. Hyödynnetään O365:n tuomat uudet mahdollisuudet. Päivitettyt uudet etätyöohjeet otetaan kaupunkitasoisesti käyttöön. Etätyön hallinnointi tapahtuu ESS7-järjestelmässä.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma; Uudistuva Kuopio -ohjelma

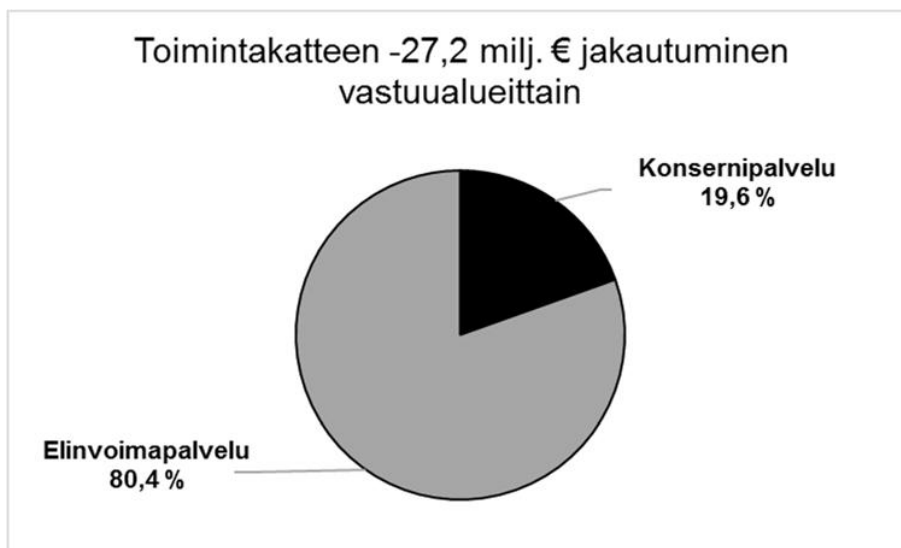
3.3. Energiatohokkuus ja uusiutuva energia			
Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
sähkö- ja kaasukäyttöisten ajoneuvojen osuus ajoneuvokannasta, %	Uusia ajoneuvoja hankittaessa tai leasing-palveluja ostettaessa selvitetään sähkö- tai biokaasuajoneuvojen hankintamahdollisuus ja -kustannukset (Kokoon-sernia koskeva periaatepäätös).	Palvelualueella ei ole käytössä virka-autoja. Päivitetään ajoneuvojen hankintaa koskeva ohjeistus	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma
4. UUDISTUVA KUOPIO			
4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen			
Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
kokeilujen määrä, aloitteiden määrä, henkilöstökyselyt	Henkilöstön moniammatilliseen yhteistyöhön on kehitetty uusia malleja sähköisten työskentelyalustojen, kokeilujen ja henkilöstön "kohtaamojen" kautta.	Uuden Microsoftin pilvipalvelun (O365) käyttöönotto vuoden 2019 aikana mahdollistaa merkittäviä parannuksia henkilöstön sähköisten järjestelmien hyödyntämiseen.	Uudistuva Kuopio -ohjelma
sairauspoissaolot, työttyytyväisyys	Henkilöstön työhyvinvointi on parantunut ja sairauspoissaolot ovat vähentyneet 2,6 henkilötyöpäivää/htv.	Päivitetään työyksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat ja toteutetaan niitä. ESR-rahoitteisella hankkeella käynnistetään uusien työhyvinvointia edistävien toimintamallien kokeilu pilotteina mm. kotihoito ja opetus-toimi. Otetaan käyttöön korvaavan/mukautetun työn toimintamalli. Päivitetään työsuojelun toimintaohjelma.	Uudistuva Kuopio -ohjelma; Työhyvinvointisuunnitelma
4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta			
Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
arvioinnin kattavuus	Kehitetään vaikutusten arviointia (yritysvaiikutukset yms.).	Yhteistyö Kuopion yrittäjien kanssa jatkuu kehittämisen osalta. Tehdään vaikutusarviointeja.	Uudistuva Kuopio -ohjelma

Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
uudet käytänteet/toimintatavat/kokeilut	Digitalisoidaan ja sujuvoitetaan palveluprosesseja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa.	<p>Kehitetään tapahtumapalvelujen, -tilojen ja -alustojen digitaalinen palveluportaali. Kehitetään kaupungin verkkosivukokonaisuutta ja intraa.</p> <p>Kaupungin palvelujen myyntiprosessin digitalisointiprosessi etenee (sähköinen verkkokauppa, kassajärjestelmien uudistaminen).</p> <p>Maksuliikenne on siirretty Monetra Pohjois-Savon Oy:n hoidettavaksi 1.1.2019 alkaen. Tutkitaan myös muita yhteistyömahdollisuuksia Monetra Pohjois-Savo Oy:n kanssa.</p>	Kasvava Kuopio -ohjelma; Uudistuva Kuopio -ohjelma
uudistusten eteneminen	Uudistetaan rakenteita ja toimintatapoja tavoitteena toiminnan taloudellisuus ja tehokkuus, vaikuttavuus, aktiivinen, uudistumista osallistumiskykyinen henkilöstö sekä johdonmukainen ja määrätietoinen johtamistyö. Varmistetaan, että muutokset henkilöstön ja kuntalaisten kannalta sujuvat palvelutason kärsimättä.	<p>Työllisyyspalvelun uudistaminen tulevaisuuden kuntaan sopiviksi hankkeistetaan vuosille 2019-2020. Siirtymäajalla taataan asiakaspalvelun jatkuvuus kaupungin strategian mukaisesti.</p> <p>Osallistutaan maakuntaudistuksen valmisteluun ja huomioidaan muutos organisaatio- ja henkilöstörakenteissa.</p> <p>Osallistutaan kaupunginjohtajan käynnistämään toimintojen uudistamistyöhön koskien erityisesti mm. hallinnollisia tukipalveluja ja asiakaspalvelua.</p> <p>Talousarvio- ja raportointiprosessien kehittäminen jatkuu. Konsernipalvelu on ollut mukana FCG:n Tietojohtaminen kunnassa –verkostohankkeessa. Hanke antaa valmiuksia kansallisen Kuntatieto-ohjelman mukaisten suositusten ja lainsäädäntömuutosten käyttöönottoon.</p> <p>Kuopio-konsernin rakenteen muutokset jatkuvat vuoden 2019 puolella. Kaupungin konserniohje ja omistajapoliittiset linjaukset päivitetään vuonna 2019 vastaamaan tulevia haasteita.</p>	Uudistuva Kuopio -ohjelma

4.3. Kestävä talous

Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
lainamäärä €/asukas, lainanhoitokyky	Toteutetaan strategian mukaista investointiohjelmaa valtuuston hyväksymän talousarvion mukaisesti.	Huolehditaan, että investointiohjelman toteutumaa seurataan ja verrataan kaupunginvaltuuston hyväksymään talousarvioon. Huolehditaan siitä, että hankkeiden/investoinneista toteuttamisesta tehdään vaihtoehtotarkastelut ja ennen päätöksentekoon tuloa vaikutusarvioinnit, jossa niiden vaikutus erityisesti käyttötalouteen on tarkasteltu.	Uudistuva Kuopio -ohjelma
tilikauden tulos, toimintakatteen kasvu%, toimintakulujen kasvu%	Tilikauden tulos on valtuuston hyväksymän talousarvion mukainen.	Toteutetaan toimenpiteitä, joilla pienennetään työmarkkinatuen kuntasuutta. Edistetään investointeja, työpaikkakasvua ja työllisyyttä, jotta verotulot kasvavat. Tuloksen kehittymistä seurataan ja verrataan kaupunginvaltuuston hyväksymään talousarvioon. Taloutta johdetaan siten, että käyttötalousmenot eivät ylitä talousarviota.	Uudistuva Kuopio -ohjelma

	TP 2017 1 000 €	TA 2018 1 000 €	TPE 2018 1 000 €	TA 2019 1 000 €	Muutos-% Tpe18-Ta19
TOIMINTATULOT	14 268	14 710	14 243	13 804	-3,1 %
TOIMINTAMENOT	-39 724	-42 895	-40 422	-41 037	1,5 %
TOIMINTAKATE	-25 456	-28 184	-26 179	-27 232	4,0 %

Mittaristo

Elinvoimapalvelu

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2016	TP 2017	TA 2018	Ennuste 2018	TA 2019	KS 2019
Työllisyyspalvelu	Bruttokustannukset, €	-6 322 154	-5 850 321	-8 284 333	-7 105 649	-6 803 867	-6 803 867
	Työllistymispalvelujen asiakasmäärä	2 611	4 337	3 500	3 624	3 500	3 500
	Positiivisten jatkopolkujen suhteellinen osuus, %		47	50	*	50	50
	Työmarkkinatukea yli 300 päivää saaneet, kuukausittainen keskiarvo		2 492	2 320	2 410	2 200	2 200
	Työmarkkinatuen kuntaosuus, €	-11 577 983	12 291 648	-11 250 000	-11 250 000	-10 250 000	-10 250 000
Lomituspalvelu	Lomituspäivät/vuosi	58 331	53 561	51 000	47 000	45 000	45 000
	Kustannus €/ netto/lomituspäivä	179,93	182,32	179,93	179,92	180	181
	Lomitettavia yrittäjiä kpl	1 178	1 103	1 025	950	920	900

* tietoa ei saatavissa järjestelmästä

Elinvoimapalvelu		TP 2016	TP 2017	TA 2018	Ennuste 2018	TA 2019	KS 2019
Henkilöstömittarit	Säännöllinen työaika (ei sisällä lomituspalvelua)	30	71	67	73	75	75
	Sairauspoissaolot kalenteripv / htv	10,8	13,9	12,3	15,0	14,0	14,0
	Kokonaistyöaika / lomituspalvelut	263	211	245	230	220	215
	Sairauspoissaolot kalenteripv / htv / lomituspalvelu	29,5	34,4	29,7	32	29,7	29,7
	Tapaturmapoissaolot kalenteripv / htv/lomituspalvelu	0	3,2		2,1	1,8	1,75
Tilankäyttö	Tilojen määrä m ²	533	1 608	1 615	1 615	1 597	1 597
	Tilojen määrä m ² /htv	17,8	22,8	24,1	22,1	21,3	21,3
	Tilojen määrä m ² /lomituspalvelu	240	240	240	240	240	240

Vuoden 2016 tiedot eivät ole vertailukelpoisia myöhempisiin vuosiin verrattuna palvelualueuudistuksen, Juankosken kunta-liitoksen ja Kuopio Innovation Oy:n henkilöstön siirron vuoksi. Vuoden 2016 tiedot ovat vetovoimaisuuden palvelualueen tietoja.

Konsernipalvelu

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2016	TP 2017	TA 2018	Ennuste 2018	TA 2019	KS 2019
Henkilöstömittarit	Säännöllinen työaika (ilman työllistämistä)	71	57	61	57	61	61
	Sairauspoissaolot kalenteripv / htv	7	12	8,6	14,0	13,0	13,0
	Tapaturmapoissaolot kalenteripv / htv		0,0		0,1	0,0	0,0
Tilankäyttö*	Tilojen määrä m ²	2 773	2 930	2 930	2 930	2 796	2 796
	Tilojen määrä m ² /htv	39,1	51,3	48,0	51,4	45,8	45,8

Vuoden 2016 tiedot eivät ole vertailukelpoisia myöhempisiin vuosiin verrattuna palvelualueuudistuksen, Juankosken kunta-liitoksen ja Kuopio Innovation Oy:n henkilöstön siirron vuoksi. Vuoden 2016 tiedot ovat konsernipalvelun palvelualueen tietoja, ei sisällä lomituspalvelua.

Henkilöstölaskelma

Henkilöstö- suunnitelma	KS	KS	MUUTOS	KS	KS	MUUTOS	Eläköitymisarvio
	2018	2019	2018/2019	2018	2019	2018/2019	KS
	htv	htv	htv	1 000 €	1 000 €	1 000 €	2019 henkilöä
PALVELUALUE							
Elinvoimapalvelu							4
Yrityspalvelu	9,0	11,0	2,0	557	640	101	
Työllisyyspalvelu	28,5	33,5	5,0	1 611	1 325	-286	
Strategia ja kehittäminen	5,0	5,0	0,0	294	283	-11	
Markkinointi, viestintä ja asiakaspalvelu	25,6	25,8	0,2	968	1 007	39	
Lomituspalvelu	245,0	225,0	-20,0	6 115	5 769	-630	
Elinvoimapalvelu yhteensä	313,1	300,3	-12,8	9 545	9 024	-787	4
Konsernipalvelu							6
Kaupunginkanslia	28,8	28,4	-0,4	1 153	1 204	51	
Työnantajapalvelu	14,6	14,6	0,0	668	719	51	
Talous- ja omistajaohjaus	11,8	12,0	0,2	596	617	21	
Tietohallinto	6,0	6,2	0,2	342	361		
Konsernipalvelu yhteensä	61,2	61,2	0,0	2 759	2 901	123	6
Palvelualue yhteensä	374	362	-13	12 304	11 925	-664	10

Luvuissa ei ilmoiteta jaksotettuja palkkoja. Eläköitymisarvio on 64 vuotta täyttäneiden ja vuonna 2019 täyttävien lukumäärä.

YLEISHALLINTO

Yleishallintoon on sisällytetty toiminta, joka palvelee koko kaupunkiyhteisöä ja osa on avustusluontoista rahoitusta

TP	TA	TA
2017	2018	2019
1.000 €	1.000 €	1.000 €

KAUPUNGINHALLITUS

Kaupunginhallitus ja -johto	T	18	14	17
	M	-2 377	-2 040	-1 890
	N	-2 359	-2 026	-1 873

- Sisältää lähidemokratiajaoston kehittämisrahan 180.000 €.
- Sisältää kaupunginhallituksen puheenjohtajan, kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien käyttövarat.
- Lähidemokratiajaoston laskut hyväksyy kansalaistoiminnan palveluiden päällikkö (palvelupäällikkö)

Toimikunnat	T	0	0	0
	M	-210	-317	-311
	N	-210	-317	-311

- Sisältää pitäjäraatien toimintarahan 180.000 €, vanhus- ja vammaisneuvostojen sekä nuorisovaltuuston toimintamäärärahat
- Lähidemokratian kautta tapahtuvaan palveluiden uudistamiseen 50.000 euroa Kuopion ja Juankosken yhdistymissopimuksen mukaisesti
- Laskut hyväksyy kansalaistoiminnan palveluiden päällikkö (palvelupäällikkö)

KEHITTÄMISHANKKEET

1. Muut kehittämishankkeet, tulot 606.000 € ja menot 1.373.600 €

	KS 2019	KS 2019	KS 2019
	tulot	menot	kate
EU- JA MUIDEN HANKKEIDEN VASTINRAHOITUS			
Maaseutuleader -kehittämishankkeen 2014-2020 kuntarahoitus		81 702 €	81 702 €
Yritysyhteistyöllä vaikuttavuutta -hanke I-FACTOR (2018-19)		10 000 €	10 000 €
Future Divercities -hanke		15 000 €	15 000 €
Invest & Grow (toteutus 2018-20)	126 793 €	181 132 €	54 339 €
Savilahden innovaatioalusta (2018-19)		7 494 €	7 494 €
Yhdessä työhyvinvointia - kokeiluilla uusia	139 349 €	199 070 €	59 721 €
FutureSavo -Tulevaisuus Savossa - maakunnallinen vetovoimahanke (2018-2020)	178 536 €	216 279 €	37 743 €
Luova Veto - Luovat alat Pohjois-Savon kilpailukyvn ja hyvinvoinnin parantajina (2018-2020)		7 194 €	7 194 €
KierRe- kiertotalous ja resurssiviisaus jatkohanke (2019)		23 075 €	23 075 €
Kuopio Living Lab (2019-2020)	161 322 €	231 320 €	69 998 €
Savilahden innovaatioalusta -hanke (2018-19)		7 494 €	7 494 €
MUUT HANKKEET JA KEHITTÄMISVERKOSTOT			
Asumisneuvontahanke (väh. 10000e enintään 14000e)		14 000 €	14 000 €
Energiätehokkuushankkeen osarahoitus 2017-2025		40 000 €	40 000 €
Juankosken haja-asutusalueen kylien verkostohanke 2017-2019		77 340 €	77 340 €
		4 000 €	4 000 €
USO4 - Kuntaliiton Uuden sukupolven johtaminen verkoston osallistumismaksu		16 000 €	16 000 €
Kuntaliiton elinvoimaverkoston osallistumismaksu		8 400 €	8 400 €
Varaus kaupunginjohtajan laatupalkintoon v.2019		5 000 €	5 000 €
hankkeisiin		129 100 €	129 100 €
asiantuntijaselvityksiin		100 000 €	100 000 €
Muut kehittämishankkeet yhteensä	606 000 €	1 373 600 €	767 600 €

7. ICT-kehittäminen ja muut kehittämisprojektit, 1.478.750 €.

Hanke	KT Määrä-raha
Tietohallinto	
Valokuituverkon ylläpito ja dokumentointi	20 000
Vakiotyöasemapaketti	10 000
Savilahden kehittämistä tukeva ICT-teknologia (SMARA)	40000
M365-projekti	271 000
Palomuurin uusien ominaisuuksien käyttöönotto	25 000
Laitesertifikaattitoteutus, mm. 802.1x:n näkökulmasta	10 000
Gallia-domainin yhdenmukaistaminen, pelisäännöt	20 000
IOT - Selvitykset käyttöönottovalmiuksista	20 000
Sisä- ja ulkoverkon palveluiden vaatimustenmukaisuus -audit	15 000
Kokeilujen edistäminen	50 000
M365-lisenssimaksut (Tietohallinto POOL)	50 000
Käypä-projekti	310 000
Verkkolevyjen skannaus	10 000
Työnantajapalvelu	
Vega/ henkilöstöseurannan kehittäminen	20 000
Sähköisen HR-asiainnin kehittäminen	30 000
Työajanseurantajärjestelmä	30 000
Talous- ja omistajaohjaus	
Tiedolla johtaminen	50 000
Osta Verkossa -projekti	70 000
Kaupunginkanslia	
Asianhallintaselvitys <i>(Kilpailutus ja uuden käyttöönoton aloitus syksyllä)</i>	100 000
Markkivointi, viestintä ja asiakaspalvelu	
PTV-integraatio	32 000
Digi-Kuopio / Kohtaamisia-alusta	30 000
Intra	130 000
Kaupunkiympäristön palvelualue	
Infraomaisuuden hallintajärjestelmä	25 000
3D-kaupunkimallinnus ja tietopohjainen	30 000
Terveydenhuollon palvelualue	
Suun terveydenh.järj. WinHIT	15 000
Alue-Pegasos-päivitykset	65 750
Yhteensä	1 478 750

Tilakeskus

(erillinen taseyksikkö)

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kuopion Tilakeskus järjestää terveellisiä, turvallisia ja tehokkaita toimitiloja asiakkaidensa palvelutuotannon tarpeisiin. Lisäksi se vastaa asiantuntijaorganisaationa kaupungin omistamien toimitilojen arvon säilymisestä ja kiinteistökehityksestä.

Maakunta –uudistukseen liittyvä valmistelu toimitilojen osalta jatkuu vuoden 2019 aikana.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kiinteistöomaisuutta hallitaan tilasalkulla, jossa on määritelty jokaiselle rakennukselle pitkän ajan käyttö- ja omistussuunnitelma. Salkun hallinta ja ajantasaisuus varmistetaan kaupunginhallituksen tilatyöryhmän ohjauksessa ja yhteistyössä palvelualueiden kanssa.

Kuopion Tilakeskus kehittää palvelualueiden kanssa työympäristöä ja tilatehokkuutta, joka tuo taloudellisia säästöjä sekä parantaa työhyvinvointia ja työssä jaksamista. Tilankäytön suunnittelu tehdään tarve- ja toimintalähtöisesti hyödyntäen nykyaikaista suunnittelua.

Rakennusten ennakoiva kunnossapito perustuu uudisrakentamisen ja laajojen perusparannustasoisten korjaustoimenpiteiden yhteydessä rakennuskohtaisesti laadittavaan pitkántähtäimen kunnossapito-ohjelmaan. Rakennusten kattavat, mahdollisimman ajantasaiset kuntotiedot ovat perusta suunnitelmalliselle ja hallitulle kiinteistön ylläpidolle. Kuopion Tilakeskus tilaa aikaisempaa enemmän laajoja kuntotutkimuksia, joiden perusteella ylläpidetään kiinteistökohtaisia pitkántähtäimen kunnossapito-ohjelmia. Kunnossapito-ohjelman mukaan toteutettavilla korjaustoimenpiteillä pyritään varmistamaan tilojen terveellisyys ja turvallisuus. Kuntotutkimukset ja toimenpiteiden taloudellinen tarkastelu toimivat korjaus- ja laadunvarmistussuunnittelun lähtökohtana. Tämän lisäksi kaikissa rakennushankkeiden toteutuksissa painotetaan aikaisempaa enemmän laadullisia tavoitteita. Tilakeskuksen asiantuntijaosaaminen ja resursointi, käytettävissä olevat tietojärjestelmät sekä alan asiantuntijapalvelut tukevat näitä tavoitteita.

Toimitilahankkeiden hankesuunnitteluvaiheessa määritellään myös käytettävä hanke- ja rahoitusmalli ja toteutetaan eri hankemallien edullisuusvertailu käytettävissä olevan aineiston perusteella. Tämän pohjalta edetään toteutussuunnitteluun ja kilpailutukseen. Käytettävät hankemallit ovat perinteinen urakkamalli, elinkaarimalli, leasing sekä ulkopuolisen investoinnin toteuttama vuokramalli.

Tilakeskuksen tavoitteena on energiankäytön vähentäminen sisäilmaolosuhteita vaarantamatta ja uusiutuvaa energiaa hyödyntävien tuotantomuotojen laaja käyttö.

Kaupungin omistamista tarpeettomista ja tyhjiä tiloista luovutaan myymällä tai purkamalla. Tämä toimenpide tuo säästöä rakennusten ylläpito-, kunnossapito- ja korjauskuluihin sekä pienentää kaupungin rakennusten korjausvelkaa.

Sisäinen vuokrajärjestelmä päivitetään vuonna 2019 ja otetaan käyttöön vuonna 2020.

Henkilöstön kehittäminen

Kaupungin investointitason nousu huomioidaan Kuopion Tilakeskuksessa. Palveluiden tuottamisen vaatima henkilöstön resursointi ja osaaminen kohdennetaan vastaamaan toimintaympäristön ja asiakkaiden tarpeita. Volyymin vaihtelua tasataan käyttämällä puitesopimuskuoppineiden palveluita.

Henkilöstön lisäkoulutuksella ja mahdollisilla tehtävä- tai toimenkuvamuutoksilla tuetaan Tilakeskuksen henkilöstön työhyvinvointia ja urakehitystä. Tämä vaikuttaa positiivisesti Tilakeskuksen työnantajakuvaan ja uusien työntekijöiden rekrytointiin.

Yhteistyö paikallisten oppilaitosten kanssa soveltuu Kuopion Tilakeskuksen toimintaan ja tarjoaa jatkossa tärkeän rekrytointikanavan uutta osaamista haettaessa.

2. HYVINVOIVA KUOPIO

2.1. Aktiivisuuteen innostava arki

Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
tilojen monikäyttöisyys	Kaupungin tilat ja puistot ovat helposti asukkaiden ja järjestöjen käytössä.	Toimitilojen suunnittelussa huomioidaan tilojen monikäyttöisyys, esteettömyys ja muuntojoustavuus sekä tiloihin sijoittuvien eri palvelualueiden tila- ja palvelutarpeet.	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
Etätyösopimus vähintään 20 prosentilla henkilöstöstä.	Edistetään etätyöskentelyä, verkko-opiskelua ja etäkokouksia.	Suositaan etäkokouksia, verkko-opiskelua ja soveltuvilta osin etätyöskentelyä.	; Resurssiviisas Kuopio -ohjelma
jätteen määrä, rakentamisen jätteiden hyödyntämisen osuus, 70 %	Vähennetään jätteen määrää ja parannetaan jätteen hyötykäyttöä. Edistetään rakennusjätteiden hyödyntämistä. Parannetaan muovinkeräyksen palvelutasoa ja kampanjoidaan muovittomuuden puolesta (esim. kestokassikampanjalla).	Käyttökelpoinen purkumateriaali kierrätetään esim. kolmannen sektorin toimijoiden kautta (esim. ikkunat, ovet ja talotekniikka). Hyötyjätteet lajitellaan (esim. metalli, betoni ja bitumikermi). Jätteen määrän hyödyntämisessä toimitaan kaupungin ohjeen mukaan.	; Resurssiviisas Kuopio -ohjelma
tilankäytön tehokkuus	Parannetaan tilojen monikäyttöisyyttä ja tehostetaan tilankäyttöä. Julkisten tilojen iltakäyttö kerhotoimintaan yms. toimintaan.	Jo suunnitteluvaiheessa huomioidaan tilojen monikäyttöisyys ja muunneltavuus.	; Resurssiviisas Kuopio -ohjelma

3.3. Energiatohokkuus ja uusiutuva energia			
Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
kasvihuone- kaasupäästöt, aurinkoener- gian ja muun uusiutuvan energian tuo- tantomäärä, MWh/v	Selvitetään uudisrakentamis- kohteissa ja peruskorjauskoh- teissa uusiutuvan energian tuotanto- ja käyttömahdolli- suudet sekä toteutetaan pilot- teja.	Kaikissa uudisrakennus- ja pe- ruskorjauskohteissa selvitetään uusiutuvan energian tuotanto- ja käyttömahdollisuus. Otetaan käyttöön vähintään yksi uusi aurinkosähköjärjestelmä vuosittain.	; Resurssiviisas Kuopio -oh- jelma
sähkö- ja kaa- sukäyttöisten ajoneuvojen osuus ajoneu- vokannasta, %	Uusia ajoneuvoja hankitta- essa tai leasing-palveluja ost- ettaessa selvitetään sähkö- tai biokaasuajoneuvojen han- kintamahdollisuus ja –kustan- nukset (Kokokonsernia kos- keva periaatepäätös).	Tuetaan sähköajoneuvojen käyt- töä selvittämällä kaupungin ra- kennushankkeiden yhteydessä latauspisteiden tarve ja toteutus- mahdollisuudet.	; Resurssiviisas Kuopio -oh- jelma
4. UUDISTUVA KUOPIO			
4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen			
Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
sairauspoissa- olot, työtyty- väisyys	Henkilöstön työhyvinvointi on parantunut ja sairauspoissa- olot ovat vähentyneet 2 henki- lötyöpäivää/htv.	Tuetaan henkilöstön työhyvin- vointia esimerkiksi kehittämällä ergonomiaa sekä järjestämällä henkilöstölle säännölliset työter- veystarkastukset, koulutusta, kuukausi- ja virkistystapahtumia.	; Uudistuva Kuopio -oh- jelma; Työhy- vinvointisuunni- telma
4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta			
Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
	Kehitetään vaikutusten arvi- ointia (yritysvaikutukset yms.)		; Uudistuva Kuopio -oh- jelma
uudet käytän- teet/ toimintata- vat/ kokeilut	Digitalisoidaan ja sujuvoite- taan palveluprosesseja yh- dessä palvelujen käyttäjien kanssa.	Kuopion Tilakeskus osallistuu palveluverkostoselvitysten laati- miseen palvelualuiden kanssa. Tilakeskus osallistuu v. 2019 osallistua dynaamisen verkosto- suunnittelutyökalun (DigiPAVe) jatkokehitykseen.	; Uudistuva Kuopio -oh- jelma

Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
uudistusten eteneminen	Uudistetaan rakenteita ja toimintatapoja maakuntauudistuksen etenemisestä riippumatta. Varmistetaan, että muutokset henkilöstön ja kuntalaisten kannalta sujuvat jouhevasti palvelutason kärsimättä.	Kuopion Tilakeskuksen edustajat osallistuvat sote- ja maakuntauudistuksen kiinteistöasioiden valmisteluun.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma

4.3. Kestävä talous

Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
tilikauden tulos, toimintakatteen kasvu%, toimintakulujen kasvu%	Tilikauden tulos on valtuuston hyväksymän talousarvion mukainen.	Kuopion Tilakeskuksessa seurataan kuukausittain talousarvion toteutumista ja tulossennustetta sekä tehdään tarvittaessa korjauvat toimenpiteet viipymättä.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma
	Toteutetaan strategian mukaista investointiohjelmaa valtuuston hyväksymän talousarvion mukaisesti.	Talonrakennusinvestoinnit toteutetaan valtuuston hyväksymän investointiohjelman mukaisesti.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma

HENKILÖSTÖLASKELMA 2019

Henkilöstösuunnitelma	Henkilöstösuunnitelma						Eläköitymisarvio KS 2019 henkilöä
	KS 2018 htv	KS 2019 htv	MUUTOS 2018/2019 htv	KS 2018 1 000 €	KS 2019 1 000 €	MUUTOS 2018/2019 1 000 €	
TILAKESKUS							
Toimitilajohtaminen	11,0	12,0	1,0	572	627	55,0	
Viestintä-, talous- ja hallintopalvelut	8,0	7,0	-1,0	334	302	-32,0	
Arkkitehtitoimisto	11,0	11,0	0,0	523	553	30,0	
Rakennuttajatoimisto	11,5	12,8	1,3	570	612	42,0	
Kiinteistöpalvelut	7,0	7,0	0,0	331	344	13,0	
Laitoshuolto	0,0	0,0	0,0	0	0	0,0	
						0,0	
Tilakeskus yhteensä yhteensä	48,5	49,8	1,3	2330,0	2438,0	108,0	3,0

Luvuissa ei ilmoiteta jaksotettuja palkkoja. Eläköitymisarvio on 64 vuotta täyttäneiden ja vuonna 2019 täyttävien lukumäärä.

TULOSLASKELMA

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	Talousarvio 2018	KS 2019
Liikevaihto	79 269 152	79 371 586	83 713 053	85 465 353	87 786 098
Liiketoiminnan muut tuotot	874 354	1 306 781	852 350	1 582 000	1 641 000
Tuet ja avustukset	9 419	7 303	7 317	8 000	8 000
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	80 152 925	80 685 670	84 572 720	87 055 353	89 435 098
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-8 694 360	-9 202 968	-10 161 582	-10 706 150	-11 299 200
Varastonjen lisäys (+) tai vähennys (-)	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-24 200 493	-23 806 775	-25 263 215	-25 489 010	-25 943 295
	-32 894 853	-33 009 743	-35 424 797	-36 195 160	-37 242 495
Henkilöstökulut					
Palkat, palkkiot ja oikaisuerät	-2 028 371	-1 963 826	-2 124 989	-2 330 600	-2 438 000
Eläkekulut	-1 633 978	-1 449 454	-1 145 741	-1 226 621	-1 197 388
Muut henkilösivukulut	-116 257	-130 492	-104 033	-93 459	-83 655
Henkilöstömenot yhteensä	-3 778 606	-3 543 772	-3 374 764	-3 650 680	-3 719 043
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-16 344 699	-15 887 745	-16 434 987	-17 059 000	-17 630 000
Kertaluonteiset poistot	-117 731	-2 659 844	-1 570 480	0	0
Poistot ja arvonalennukset yht	-16 462 430	-18 547 589	-18 005 468	-17 059 000	-17 630 000
Liiketoiminnan muut kulut					
Vuokrat	-9 401 165	-9 807 643	-10 532 650	-11 085 476	-11 728 843
Muut toimintakulut	-3 246 808	-2 805 287	-2 636 126	-3 734 870	-4 584 550
Liiketoiminnan muut kulut	-12 647 972	-12 612 931	-13 168 776	-14 820 346	-16 313 393
Liiketoiminnan muut -alijäämä	14 369 064	12 971 634	14 598 915	15 330 167	14 530 167
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	43 203	19 644	9 796	0	0
Muut rahoitustuotot	0	0	340	0	0
Korkokulut					
Muut rahoituskulut (viivästyskorot)	-839	-503	-630	0	0
Korvaus peruspääomasta	-14 150 000	-14 150 000	-14 550 000	-14 550 000	-14 550 000
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-14 107 636	-14 130 859	-14 540 494	-14 550 000	-14 550 000
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä ja varauksia	261 428	-1 159 225	58 421	780 167	-19 833
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	261 428	-1 159 225	58 421	780 167	-19 833
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	278 437	255 234	202 729	19 833	19 833
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	539 865	-903 991	261 150	800 000	0

RAHOITUSLASKELMA

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	Talousarvio 2018	KS 2019
Toiminta					
Liikeliikäämä	14 369 064	12 971 634	14 598 915	15 330 167	14 530 167
Poistot ja arvonalentumiset	16 462 430	18 547 589	18 005 468	17 059 000	17 630 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-14 107 636	-14 130 859	-14 540 494	-14 550 000	-14 550 000
Annetut konserniavustukset					
Tulorahoituksen korjauserät	198 649	-164 146	-91 863	-700 000	-700 000
	16 922 507	17 224 218	17 972 026	17 139 167	16 910 167
Investoinnit					
Investointi menot	-12 152 585	-13 585 143	-17 158 812	-28 080 000	-45 040 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4 960	0	156 580	773 000	1 615 000
luovutustulot	1 725 000	293 041	260 613	3 285 000	3 410 000
Kiinteistöjen ostot	-1 208 191	0	0	0	0
	-11 630 816	-13 292 102	-16 741 620	-24 022 000	-40 015 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	5 291 691	3 932 116	1 230 406	-6 882 833	-23 104 833
Rahoituksen rahavirta	-5 291 691	-3 932 116	-1 230 406	0	0